

1. Školní vzdělávací program školní družiny

1.1. Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Žáci jsou v jednom oddělení a počty přítomných žáků se během dne mění - odcházejí do zájmových kroužků nebo domů.

Provoz družiny:

před vyučováním 6³⁰ – 7³⁰ hodin, po vyučování od 11³⁵ do 15³⁰ hodin. V době, když jsou organizovány různé akce, je družina otevřená dle potřeby.

Počet oddělení: 2, počet žáků celkem o obou odděleních 53

Věk žáků: 6 – 11 let (1. – 5. třída), výjimku tvoří dojíždějící žáci

Kapacita družiny: 60 žáků

Počet vychovatelek: dvě

Ředitelka základní školy: Mgr. Melanie Pustějovská

Vedoucí vychovatelka: Dagmar Budinská

Kontakty:

Telefon: 553 663 181

E-mail: zs.velke.heraltice@quick.cz

Webové stránky: www.zsvelkeheraltice.cz

Platnost dokumentu od 1.9.2018

Čj. ZŠ VH – 157/2018

1.2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí základní školy. Nachází se v samostatné budově vedle školy. Skládá se ze dvou oddělení, nacházející se v 1. patře. Každé oddělení má svoji šatnu. Ke školní družině patří ještě místnost určená pro práci s počítači a místnost ke hře se stolním fotbalem. Stravování probíhá ve výdejně stravy. Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dětí ve školní družině.

1.3. Ekonomické, materiální a personální podmínky

Ekonomické:

- Poplatek za ŠD činí 10,- Kč měsíčně. Platba je vybírána hotovostně vychovatelkami ŠD. Část těchto finančních prostředků je použita na nákup materiálu (papíry, barvy lepidla a jiné pomůcky).
- ŠD využívá více zdrojové financování – kromě základních zdrojů (MŠMT, zřizovatel školy) čerpá finance i z dalších zdrojů (sponzorské dary).

Materiální:

- Prostory ŠD tvoří 3 samostatné místnosti různých rozměrů
- Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit (stolní hry, příručná knihovna, audiovizuální technika, sportovní pomůcky)
- Nábytek se postupně obnovuje
- Prostory ŠD jsou bezpečné
- ŠD využívá k pobytu venku školní hřiště

Personální:

- V ŠD pracují celkem 2 odborně kvalifikované vychovatelky
- Vychovatelky se každoročně podílí na přípravě školních akcí (vánoční besídka, karneval, soutěže, výlety...)
- Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD
- V případě onemocnění učitele jsou vychovatelky schopny jej zastoupit ve vyučování

1.4. Výchovně vzdělávací činnost školní družiny

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- c) táborovou činností a další obdobnou činností,
- d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti a žáky, popřípadě i další osoby, a činností vedoucích k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,
- e) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností,

g) vzdělávacími programy navazujícími na rámcové vzdělávací programy škol.

Při přípravě výchovně vzdělávacího programu v jednotlivých oddělení se snažíme zvážit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj, možné změny v plánovaných aktivitách. Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce.

Žáci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činností si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dáváme žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snažíme se podněcovat radost z učení, touhu poznat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáka.

Zásady pedagogického působení vychovatelky:

- usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti
- pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, ctít možnost svobodné volby
- podporovat iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dávat možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu
- pozitivně hodnotit snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzovat tvořivost a vlastní fantazii, posilovat sebevědomí
- zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby žáků
- posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti
- předkládat nové podněty, které žáka obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

1.4.1. Cíle výchovně vzdělávací činnosti

vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst.2 Školského zákona.

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáka k používání otevřené komunikace a spolupráce.

Naše cíle jsou:

- Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování
- Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život
- Správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci)
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřízovat se a chápat při tom vzájemné vztahy nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti
- Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací)

- Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti
- Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy

1.4.2. Formy vzdělání

Vzdělávání ve školní družině probíhá několika formami:

- **Pravidelná činnost** – je dána týdenní skladbou zaměstnání. Jde především o každodenní práci přihlášených žáků v rámci jednotlivých oddělení a organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.
- **Spontánní činnosti** – jsou zahrnuty do denního režimu oddělení. Jde zejména o aktivity ranní družiny, činnosti odpolední odpočinkové a činnosti při pobytu venku. Jsou určeny pro přihlášené žáky ŠD.
- **Příležitostná činnost** – akce probíhající v rámci celé družiny, určené pro přihlášené žáky a u vybraných akcí i pro rodinné příslušníky. S připravovanými akcemi budou děti a jejich zástupci seznamováni s časovým předstihem na nástěnce ŠD a přehledem měsíčních akcí.
- **Jednorázové akce** – akce probíhající mimo objekt školní družiny. U vybraných akcí se mohou zúčastnit i rodinní příslušníci. O akci budou žáci i jejich zástupci předem informováni.
- **Odpočinkové činnosti** – obsahují klidové činnosti (individuální hry, klid po obědě), ale také aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. závodivé hry při pobytu venku či v tělocvičně
- **Příprava na vyučování** – obsahuje didaktické hry a další činnosti, které rozšiřují a upevňují poznatky získané při vyučování a vypracovávání domácích úkolů se souhlasem rodičů

1.4.3. Obsah vzdělávacího programu školní družiny

Výchovně vzdělávací činnost je rozdělena do pěti tématických okruhů a vychází z kapitoly „CLOVĚK A JEHO SVĚT“

Klíčové kompetence

Kompetence k učení - učí se s chutí , práci dokončí , klade si otázky , hledá na ně odpověď , získané vědomosti dává do souvislostí , uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému - všímá si dění okolo , snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence - ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

Sociální a interpersonální kompetence - samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost , agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, respektuje jiné, je tolerantní.

Činnostní a občanské kompetence - učí se plánovat , organizovat , řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů , odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých , chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí , dbá na své zdraví i zdraví druhých.

Kompetence k trávení volného času - orientuje se v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

1. Místo, kde žijeme - kompetence občanské

Poznáváme nejbližší okolí, organizaci ve škole a školní družině, vztahy v rodině, také v obci. Využíváme vycházky do okolí školy, návštěvy různých pracovišť v nejbližším okolí jako např. místní knihovnu, Salesiánské středisko, ale i vzdálenější centra jako jsou možnosti poznávání v Líšeňském údolí. Získané poznatky využijeme při malování, tematických hrách, besedách, povídání. Čteme si pohádky z regionu, v kterém žijeme. Malujeme dopravní značky. Rozvíjíme slovní zásobu a kultivovaný projev.

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Vycházky do okolí, orientace, poznávání ulic, památek, bezpečná nejkratší cesta do školy, pravidla chování na komunikacích v obci.</p> <p>Četba pohádek, společné vyprávění, malování a jejich volná dramatizace.</p> <p>Prohlubování znalosti místa (názvy ulic, místní památky), poznávat místní zvláštnosti, změny v okolí.</p> <p>Péče a udržování čistoty okolí školy.</p>	<p><u>Obec</u> - obecní úřad a důležitá místa v obci (obchody, pošta, zdravotní středisko, knihovna...) - obecní časopis, modely domů, sídliště, besedy na téma změny mého okolí, orientace v místě bydliště</p> <p><u>Škola</u> Nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody...) Seznámení s prostředím školy (estetika prostředí – čistota a výzdoba prostor školy), seznámení se s řádem školní družiny.</p> <p><u>Domov</u> Vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům- můj hrad, pomoc při úklidu – pomoc pro zpříjemnění prostředí.</p>	<p>Tématické vycházky (např. bohatství lesa, luk).</p> <p>Prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna, školní knihovna...).</p> <p>Projekt – Návrh dětského školního hřiště a jeho okolí.</p> <p>Den Země – sběr odpadků v okolí školy.</p>

2. Lidé kolem nás - kompetence k řešení problémů, komunikativní a sociální

Budujeme a osvojujeme si zásady společenského chování a jednání mezi lidmi, uvědomujeme si význam tolerance a vzájemné úcty. Kultivujeme slovní i mimoslovní komunikaci, v praxi se učíme vhodně seznamovat s druhými lidmi, rozvíjíme své vyjadřovací schopnosti, ale také schopnost naslouchat. V praxi využíváme každodenní rituály – přivítání, rozloučení, řešení drobných konfliktů, dodržování pravidel stolování a další. Využíváme hodnotící aktivity – zaměříme se hlavně na klady, vždy se snažíme najít dobré výsledky, kterými povzbuzujeme k další snaze a aktivitě. Zařadíme i mediální výchovu, využíváme práci s počítači.

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, úcta ke starším, stolování).</p> <p>Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí).</p> <p>Kolektivní, míčové, stolní a společenské hry, vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie.</p> <p>Dodržování řádu školní družiny a školní jídelny, moje práva a povinnosti.</p> <p>Atletické závody</p>	<p><u>Rodina</u> Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým, výstavky a malování obrázků, fotografie (jak rostu, moje rodina), výrobky – dárky pro blízké.</p> <p><u>Škola</u> Úcta ke každému povolání – pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život v společnosti (pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky...).</p> <p>Vztah k handicapovaným dětem – vyprávění, sociální hry a komunikační hry.</p> <p><u>Prevence</u> Besedy, spontánní rozhovory (modelové situace - opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací).</p>	<p>Cestování v dopravních prostředcích, hudební soutěž Caruso-show</p> <p>Karneval, výroba čarodějnic</p> <p>Výtvarná činnost – malování na chodníku, obrázky, dárečky (Vánoce, Velikonoce, Den matek), výroba dárečků k zápisu</p> <p>Tvořivé hry se stavebnicemi</p>

3. Lidé a čas - kompetence k trávení volného času

Navážeme na znalosti získané ve výuce, kde se děti učí poznávat, jak a proč se čas měří, využijeme návštěvu muzea, kde se seznámíme s historií města, v kterém žijeme. Každodenním opakováním budujeme správný režim dne. Děti se tak učí respektovat čas, vytváří si návyky, které vedou ke smysluplnému využití volného času.

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – četba pohádky, odpočinek na koberci, kreslení).</p> <p>Vycházky, využití volného času, úcta k času – přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry.</p> <p>Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost.</p> <p>Pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny....</p>	<p><u>Hodiny</u> Soutěže - měření stopkami, výrobky (kalendáře, papírové hodiny, kreslení obrázků). Vývoj lidského života – dětství, dospělost, stáří (výtvarné techniky, hry, modelové situace). <u>Historie a pokrok</u> – besedy a výrobky na různá témata (např.: různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení – rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky...), hudebně pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování). <u>Zvyky a tradice</u> – význam lidových zábav (povídání), tradice – výroba masek (Masopust), lidové pranostiky, přísloví, koledy (učení nazpaměť), pověry o nadpřirozených bytostech (četba, ilustrace).</p>	<p>Lidové tradice - vánoční besídka.</p> <p>Karneval, Výroba čarodějnic – zábavné odpoledne.</p>

4. Rozmanitosti přírody - kompetence k učení

Seznamujeme se s rozmanitostí přírody, využíváme vycházek a pobytu v přírodě, pozorujeme změny v okolí. Využíváme znalostí z literatury, encyklopedií. Získané znalosti využijeme výtvarně, vytvořené výrobky použijeme k výzdobě třídy. Součástí výzdoby třídy jsou také květiny, o které se učíme pravidelně pečovat.

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Četba, využití dětské literatury s přírodní tematikou.</p> <p>Vycházky do okolí školy, pozorování změn podle ročních období.</p> <p>Péče o pokojové rostliny.</p> <p>Ekologická výchova – třídění odpadu. (pet lahve, papír a ostatní), šetření vodou.</p> <p>Celodružinový výlet na závěr školního roku.</p>	<p><u>Prohlubování znalostí o přírodě</u> -Hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, živly, turistické značky, orientační hry). -Práce s encyklopedií, pozorování změn v přírodě a jejích proměn v různých obdobích (nebezpečí bouřka, mlha, náledí). <u>Poznávání živočichů a rostlin.</u> Besedy – Proč někteří živočichové vymírají, Proč jsme v lese na návštěvě. <u>Estetická výchova</u> (hlína, modurit, odpadový materiál, kreslení v přírodě, výzdoba třídy přírodninami – listy, výrobky z plodů, malované kamínky)</p>	<p>Sběr papíru a třídění odpadu – plasty, baterie.</p>

5. Člověk a jeho zdraví – kompetence komunikativní, sociální a občanské

Poznáváme sami sebe, získáváme důležité informace a poučení o nemocech, jejich prevenci, důležitosti dodržování hygieny a čistoty, zdůrazňujeme zodpovědnost každého za své vlastní zdraví. Každodenní aktivity směřujeme k průběžné péči o osobní hygienu, prevenci úrazů. Organizujeme besedy na téma první pomoci. Hrajeme tématické hry s nácvikem tísňového volání. Při pravidelném pobytu venku přiměřenými pohybovými aktivitami předcházíme nemocem, zároveň vytváříme pravidelnou pohybovou aktivitu, která je jedním z prostředků prevence nemocí. Současně zdůrazňujeme i nutnost otužování dětí pobýtem venku, za nepříznivého počasí alespoň zajišťujeme dostatečné větrání místností.

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání).</p> <p>Odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy.</p> <p>Tělovýchovné chvílky, pohybové hry, využití sportovního náradí.</p> <p>Základy společenského chování – zdravení, požádání, poděkování, oslovení.</p> <p>Bezpečnost na silnicích – dobře viditelné oblečení.</p>	<p><u>Zdravá výživa</u> – její výhoda, potravinová pyramida.</p> <p><u>První pomoc</u> – prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění. Blízkost lesa – klíšřata, požáry.</p> <p>Besedy o zdravém <u>životním stylu</u> – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy), zdravá rodina – civilizační choroby.</p> <p>Oblékání podle ročních období – otužování.</p> <p><u>Sebevzdělání a komunikace</u> – Využití časopisů, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, příprava na vyučování, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry.</p> <p><u>Esteticko výchovná činnost</u> – rozvoj jemné motoriky, papírové manekýny, textilní koláže, bezpečnost při práci a čistota práce</p>	<p>Atletická soutěž, návštěva knihovny.</p> <p>Soutěž se zdravotní tematikou.</p>

1.5. Obsah výchovně vzdělávací činnosti

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní realizační plány, a dílčích cílů, kterými plní hlavní cíle vycházející z kompetencí školního vzdělávacího programu.

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tématickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Vychovatelka si zpracovává pro své oddělení program, aby mohla lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny dětí.

1.5.1. Tématické celky

Měsíc	Téma	Obsah
Září	„Škola a okolí „	- umím se chovat a chránit si své zdraví - znám bezpečnou cestu do školy a zpět - máme vyzdobenou třídu
Ríjen	„Barvy podzimu“	- znám zásady správné výživy - poznávám rozmanitost ekosystému - sbírám a vyrábím z přírodnin
Listopad	„Příroda se připravuje na zimu“	- umím se chovat v přírodě - vím, jak si ošetřit zranění - soutěž o podzimního skřítku
Prosinec	„Vánoční svátky“	- vánoční dárky - pozoruji zimní přírodu - vánoční besídka
Leden	„Zimní sportování“	- zimní sporty - zimní příroda - příprava masek
Únor	„Maškarní karneval“	- tvořím z různého materiálu - chráním své zdraví a pečuji o něj
Březen	„Příchod jara“	- pracuji s knihou - příroda se probouzí - velkoplošné malování
Duben	„Měsíc bezpečnosti“	- jsem dobrý chodec a cyklista - navštíví nás čarodějnice - velikonoční pomlázka
Květen	„Člověk a příroda“	- chráním přírodu - slavím s maminkou - společně sportujeme
Červen	„Prázdniny jsou za dveřmi“	- mám spoustu kamarádů - poznávám život u vody

1.6. Bezpečnost a ochrana zdraví

1.6.1. Hygienické a bezpečnostní podmínky

- Obě oddělení mají celkem 53 dětí (1. oddělení – 27, 2. oddělení 26)
- Oddělení využívají k odpočinkové činnosti koberce, pohovky, molitanová lehátka, k pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly, které nemají tradiční uspořádání
- Oddělení jsou vybavena umývadlem, osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány a PVC myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny
- Pitný režim je zajištěn, sociální zařízení je nově zrekonstruované, nachází se ve stejném patře jako místnosti školní družiny. Děti všech 2 oddělení využívají 2 šatny, které kapacitně nedostačují.
- Děti obědvají ve školní jídelně, při obědech dbají vychovatelky na dostatečné stravovací návyky.
- Žáky si po vyučování vyzvedávají vychovatelky v budově ZŠ
- Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna v kabinetě ŠD a je přístupna k ošetření v ranních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu VVP. Všechny vychovatelky byly proškoleny v základech 1. pomoci a jsou seznámeny se zdravotním stavem některých dětí (epilepsie, diety, alergie...)
- Vychovatelky spolupracují s rodiči a tř. učitelkou a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

- řádem ŠD
- školním řádem ZŠ
- školním řádem ŠD

1.6.2. Psychosociální podmínky a režim dne

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené, bezpečné, jisté. Jsou vytvořena pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každé dítě má stejná práva, možnosti, povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu. Chráníme žáky před násilím, šikanou a ostatními patologickými jevy. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

Režim dne

- Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.
- Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální, skupinové nebo frontální činnosti. Využívají i způsob práce ve dvojicích.
- V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou. Žáci mohou do družiny docházet během celého ranního provozu.
- Po vyučování žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se snažíme provádět venku nebo v malé tělocvičně .

Denní skladba činností

- **po ukončení vyučování** – hygiena, oběd (probíhá ve školní jídelně)
- **odpočinkové činnosti** – jsou to klidové aktivity spontánních či nabízených činností na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil; žáci sami volí k těmto činnostem optimální polohu
- **zájmové činnosti** – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností; dominující je vlastní aktivita žáků, která jim přináší radost a uspokojení; činnosti probíhají ve skupinách či individuálně, organizovaně či spontánně
- **rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil; zařazujeme do nich náročnější pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky
- **svačina** - pitný režim zajišťuje vychovatelka
- **příprava na vyučování** – žáci si po písemném souhlasu rodičů samostatně nebo s pomocí vychovatelky vypracovávají domácí úkoly; ostatní žáci si procvičují učivo formou didaktických her, pracovních listů, práce s knihou, časopisem apod.

Přijímání žáků

Žáky 1. tříd přihlašují do družiny rodiče při zápisu do školy. Do družiny může být žák přihlášen během celého školního roku. O přijetí žáka rozhoduje ředitel školy. Při nástupu žáka do družiny vyplní rodiče zápisní lístek, na kterém uvedou důležité informace o žákovi pro vychovatelku, rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny.

Na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka může žák ukončit docházku během celého školního roku.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

1.7. Spolupráce s rodiči

Školní družina spolupracuje s rodiči na akcích pořádaných školou, zve rodiče na celodružinové akce a soutěže dle celoročního plánu.

Rodiče mají možnost kontaktovat se s vychovatelkami během konzultačních hodin nebo kdykoli po domluvě, nebo své názory a připomínky sdělovat prostřednictvím dotazníků.

1.8. Evaluace ve ŠD

Cíl: - zlepšení stávajících podmínek v činnosti ŠD
- lepší komunikace s rodiči žáků

1.8.1. Vnitřní evaluace

probíhá na úrovni družiny a oddělení.

a) Individuální

Provádí je vedoucí vychovatelka. Analyzuje a vyhodnocuje podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotí, nakolik jsou naplňovány výchovně vzdělávací cíle. Sleduje individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Hodnocení směrem k žákům provádí průběžně – hodnotí individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoří. Hodnocení z pohledu celého oddělení zapisuje dle potřeby. Všechny realizované činnosti hodnotí v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

Vlastní hodnocení práce (vychovatelkou):

- navozování tvůrčí atmosféry
- zvládání volených činností
- vhodnost a zábavnost volených činností
- zvládání přechodů žáků
- převlékání žáků
- zvládání sebeobslužných činností
- zvládání hygienických návyků žáků
- navozování motivace při zvolených činnostech

b) vedení školy

Výchovná práce je hodnocena vedením školy:

- pozorování (v průběhu celého roku)
- hospitací a kontrolou (sledováno naplňování vytčených cílů, používání metod a přístupů výchovné práce, jak ŠD plní své poslání celkově)

Zaměřuje se především na hodnocení:

- motivace při realizovaných činnostech,
- využívání zásad pedagogiky volného času
- zohledňování specifik jednotlivých žáků

- využití času vyhrazeného pro činnosti
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech v ŠD
- personální stav družiny a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelky (v akreditovaných kurzech i formou samostudia)
- působení vychovatelky na jednotlivé žáky ŠD
- úroveň vyplňování dokumentace ŠD
- stav materiálního vybavení:
 - kvalitu prostoru, který využívá družina pro svou činnost
 - vybavení nábytkem
 - sociální zařízení
 - vybavení pomůckami k činnostem v ŠD

Kritéria	Rozbor v činnosti družiny
Podmínky činnosti družiny	Prostředí školní družiny, vhodnost uspořádání, vybavení prostředí pro realizované činnosti.
Personální stav družiny	Zjišťuje úroveň dalšího vzdělávání družiny.(V akreditovaných kurzech, formou studia i samostudia.
Organizace činnosti v družině	Motivace, respektování specifik práce školní družiny, využívání zásad pedagogiky volného času, zohledňování specifik jednotlivých žáků, využití času vyhrazeného pro činnosti, zajištění bezpečnosti.
Stav materiálních podmínek	Shrnuje kvalitu prostoru, vybavení nábytkem, pomůckami.
Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví	Pravidla a podklady, na základě kterých se v družině zajišťuje bezpečnost a ochrana zdraví žáků.
Zjišťování, jak družinu vnímá veřejnost a prezentace družiny na veřejnosti.	Výsledky dotazníkové ankety ze strany rodičů i žáků. Prezentace činnosti družiny (www. stránky, nástěnka ve vesnici, fotodokumentace školy)
Rizika ohrožující kvalitu výchovně vzdělávací práce v družině.	Rizika pro výchovně-vzdělávací práci družiny, vycházející z analýzy výchozích podmínek pro práci družiny.

Nástroje evaluace:

- Rozbor dokumentace ŠD
- Zpětná vazba od dětí (rozbory s dětmi)
- Zpětná vazba od rodičů (rozhovory s rodiči na třídních schůzkách nebo individuálně)
- Rozhovory s pedagogy
- Hodnocení ředitelkou školy
- Dotazníky pro rodiče

Časový harmonogram:

- Rozhovory s rodiči v rámci třídních schůzek (listopad, duben), dnů otevřených dveří (leden, květen) nebo individuálně (průběžně)
- Výsledky z hospitací vedením školy (průběžně)
- Průběžné sledování a rozbory se žáky

1.8.2. Vnějšími evaluace

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů, samotných žáků, zřizovatele a České školní inspekce.

Na základě hodnocení a analýzy provádíme jedenkrát za rok změny v ŠVP, který je otevřeným systémem. Při hodnocení bereme v úvahu ohlasy rodičů a žáků školy.

1.9. Plánované záměry

Oblast výchovy a vzdělávání

- využívat nové poznatky v praxi, uplatňovat nové metody a formy práce
- do výchovné a vzdělávací činnosti vložit více prožitkového učení, názorné praktické činnosti, experimentování a pokusů
- nabídnou dětem pestré činnosti a dostatek pohybových aktivit
- pracovat na ŠVP
- při kontrolní a hospitační činnosti zjistit nedostatky ve výchovném procesu a na základě tohoto zjištění zajistit jejich nápravu

Oblast materiálního zabezpečení

- doplnit třídy hračkami a pomůckami dle potřeby
- využívat tělocvičné nářadí i náčiní

Oblast propagace

- výrazněji prezentovat výsledky práce ŠD / vitríny, nástěnky na chodbách/
- propagovat činnosti jednotlivých oddělení
Vše formou dnů otevřených dveří

1.10. Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost si vybrat a nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho výkon.

Abychom svěřeným dětem lépe rozuměli, stačí si představit, že jsme žákem, který slyší naše slova. Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi – nejen s těmi blízkými a s přáteli, ale i s lidmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu, zájmů... a s nimi si třeba úplně „nepadneme do oka“. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.